UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo sancti andree.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

merẽdi. Fides tamen magis cõgruit ad particulariter merẽdũ miraculorũ operationẽ. vt pꝫ ex ſupradictis. ¶ Ad tertiã rñdet. negando conſequentiã. Et ratio eſt. quia fides non eſt ſufficiens cauſa ad miracula facienda. ſed diſpoſitio quedam. Fiunt autez miracula ſm ordinem diuine ꝓuidentie que hominibꝰ congrua remedia pro varijs cauſis diuerſimode diſpenſat.

¶ Expliciunt queſtiões euangeliorum dominicalium per totũ annũ edite per reuerendũ patrem ⁊ dominum Johannem de turre cremata. cardinalẽ ſancti ſixti.

¶ Incipiunt queſtiones euangeliorũ de ſanctis.

In feſto beati Andree eſt euangeliũ. Ambulans ieſus ⁊c. Matt. iiij. Circa qd̄ poſſunt diſputari ſequẽtes queſtiones. ¶ Prima. vtrꝫ chriſtꝰ conuenienter vocauit ad predicationis officium petrum et andream et iacobum zebedei et iohannem. ¶ Secunda. vtrꝫ oporteat ſequentibus chriſtum omnia temporalia relinquere. ¶ Tertia. vtrꝫ beatus andreas et alij qui ſecuꝫ ſunt vocati hac vocatiõe. fuerit vocatus ad apoſtolatum.

AD primã queſtioneꝫ ſic procedit. Et videt ꝙ xp̄s non conueniẽter vocauit ad predicatiõis officiuꝫ petrũ ⁊ andream et iacobum zebedei ⁊ iohanneꝫ de quibus in euangelio. Quia ſimplices ⁊ indocti prohibentur eligi. vt. xxxix. diſ. de petro. Sꝫ iſti apoſtoli erant ſimplices et indocti. ergo conuenienter nõ debuerunt eligi. ¶ Scd̄o ſic. electio ad officiũ quod reſpicit vniuerſum orbem debet eſſe de perſonis de omni natione et non de vna ſpeciali. ergo chriſtus eligens apoſtolos de vna gẽte. ſcilicet de iudea videtur inconuenienter elegiſſe. ¶ Tertio queritur. quare magis de arte piſcatoria que videtur vilior eſſe inter omnes elegerit eos ꝙ̄ de alia. ¶ In oppoſitum eſt euangelium. cui non poteſt ſubeſſe falſum. nec in operibus chriſti aliqd̄ inconueniens. ¶ Reſpondeo dicendum. ꝙ chriſtus conuenienter elegit petruꝫ

et andream ꝛc. ad predicationis
ꝛ diſpēſationis diuini verbi mi
niſterium. Patet. qꝛ chriſtus eſt
virtus ꝛ ſapia. j. Cor. j. ergo ipſe
ſapiēter omnia fecit ꝛ virtuoſe.
¶ Ad ratiōes in oppoſitū. ¶ Ad
primam reſpondetur. ꝙ iſti apo
ſtoli cum a chriſto fuerunt depu
tati predicatiōis officio. ipſe fe-
cit ipſos idoneos ꝛ doctos ꝛ ſup
pleuit omnes defectus in eis. q̄
bus ait. Ego dabo vobis os ꝛ ſa
pientiam cui non poterunt reſi-
ſtere om̄es aduerſarij veſtri. Uo
luit autem hos ſimplices ꝛ indo
ctos aſſumere ad predicationis
officium. ne aliquis eorum glo-
riaretur ſe ſua virtute aut ſapiē
tia eligi meruiſſe. Hec ratio aſſi
gnatur a paulo apoſtolo. j. Cor.
j. dicens. Uidete vocationem ve
ſtram fratres. quoniam nō mul-
ti ſapientes ſm carnem. nō mul
ti potētes. non multi nobiles. ſꝫ
que ſtulta ſunt mundi. i. eos. qui
ſm mundum ſtulti videbant̄. ele
git deus ad predicatiōis officiū
ſcilicet piſcatores illiteratos. ꝛ
hoc vt cōfundat ſapientes. i. eos
qui de ſapientia mūdi confidūt
ꝛ infirma mundi. i. homines im
potentes ſm mūdum. i. ruſticos
et colonos elegit deus ad predi
cationis officium. ꝛ hoc ideo. vt
confundat fortia. i. potentes hu
ius mūdi. Item elegit ad predi-
cationis officium ignobilia mū
di. i. eos qui ſm modū ſunt igno
biles. et cōtemptibilia. i. eos qui
ſm mundum ſunt contemptibi

les. vt pauperes. ꝛ ea q̄ non ſunt
i. eos qui non videntur eſſe in ſe
culo aliquid elegit ad p̄dicatio-
nis officium. et hoc ideo. vt ea q̄
ſunt. i. eos q̄ falſe in mūdo aliq̄d
eſſe videͣt̄ deſtrueret. et aſſignat
rationem horū dicens. ideo nō
elegit excellentes in ſeculo ſed
abiectos. vt nō glorietur omnis
caro in conſpectu eius. i. vt nul-
lus pro quacunqꝫ carnis excellē
tia glorietur per comparationē
ad deum. et hoc enim qꝛ mundū
ſue fidei ſubiecit non per ſubli-
mes in mundo ſiue ſeculo ſꝫ per
abiectos non poteſt homo glo-
riari ꝙ per aliquam carnalē ex-
cellentiam ſaluatus ſit mūdus.
Nota tamen ꝙ licet xp̄s a princi
pio vocauerit ad predicationis
officium ſimplices homines nō
tamen ita ꝙ nullū vocauerit li
teratum qꝛ nathanaelē ꝛ nicode
mum vocauit. vt patꝫ Joh. j. ꝛ iij.
qꝛ ſi ſolos ſimplices vocaſſet cre
di poſſet ꝙ fuiſſent ex ſimplicita
te decepti. Uerum tamen ſimpli
ces magis conſtituit apoſtolos ꝛ
predicatores euangelij q̄ litte-
ratos vt fides euangelij magis
attribueretur ſapientie diuine q̄
humane. ſicut dictum eſt. ¶ Ad
ſcdām reſpondetur. negando ↄſeq̄n
tiam. imo cōuenienter de illa ſo
la gente iudaica aſſumendi erāt
apoſtoli. de qua aſſumpti fuerāt
prophete. cui erat fides vnius ve
ri dei qui fecit celum et terram.
Unde beatus auguſtinus libro
de conſenſu euangeliſtarū. aſſi-

gnans hanc rationez dicit ſic. ꝙ
gẽs hebrea tantum deputata eſt
a chriſto ad prophetizandũ illa
que de illo futura erant. Nõ qui
dem quin per ſybillas et vates
ipſorum gentiliuz multa de xp̃o
dicta. ⁊ multa in libris eoꝝ legũ
tur que ꝓ noſtra chriſtiana reli-
gione teſtimoniũ ducunt. que a
ſanctis angelis vel ab ipſis pro-
phetis iudeoꝝ audire potuerũt.
Sicut etiam ipſum xp̃m in car
ne preſentẽ demona coacta ſunt
confiteri. que tamen illi gẽti he
bree ad prophetizandum et pre-
dicandum deputata erant. vnus
deus verus qui fecit celũ et ter-
ram ⁊ omnia que in eis ſunt. quo
offenſo ſepe ſuis hoſtibus ſubde
batur. merito ſolum de gẽte illa
prophetas et apoſtolos habere
voluit. quod etiam magnum be-
neficiũ fuit quod preſtitit eccle-
ſie ſue vbiqꝫ per terras diffuſe vt
gens hebrea que inimica rema-
nebat xp̃i nominis vbiqꝫ iam di-
ſperſa et delata. ne illa q̃ de xp̃o
per prophetas ⁊ apoſtolos dicta
ſunt ficte a nobis putarẽtur eſſe
compoſita. codices prophetarũ
⁊ apoſtolorũ de gente eorũ vbiqꝫ
portarent. ⁊ ſic fieret vt gẽs ini-
mica fidei noſtre teſtis fieret ve
ritatis noſtre. ¶ Ad tertiam rñ-
det ꝙ triplex ratio ex dictis ſan
ctorum poteſt colligi. qua oſten
dit cõgruũ fuiſſe apoſtolos hos
maiores de arte piſcatoria fuiſ-
ſe vocatos magis q̃ꝫ de alia.
Prima ex ipſius artis vilitate ⁊
paupertate. Dicit enim auguſti-
nus. ꝙ ideo dominus nõ elegit
reges aut ſenatores aut philoſo
phos ad apoſtolatum. ſed elegit
indoctos pauperes ⁊ piſcatores
quia ſi doctores vel oratores ele
giſſet. fortaſſis quilibet eorũ di
ceret ſe electum. quia doctrina
ſua eligi meruit propter qð de⁹
noſter volens ſuperborum fran-
gere ceruices non queſiuit ꝑ ora
torem. piſcatorem. ſed per piſca
torem lucratus eſt imperatorẽ.
Secunda cauſa ſequit̃ ex ipſius
artis congruitate. Dicit em̃ chri
ſoſtomus ſuper hũc paſſum. Cõ
grue deus noſter per loca piſca-
toria tranſit piſcatores piſcatu-
rus. qui piſcatores future digni
tatis gratiam ſui opere artifi-
cij prophetabant. quia ſicut qui
retia iactat in aqua. neſcit quos
piſces comprehenſurus ſit. Sic
et doctor quando diuini ſermo-
nis retia iactat ſuper populum
neſcit qui ſunt acceſſuri ad do-
minum. quoſcunqꝫ dominus ex-
citauerit illi adherent eius do-
ctrine. Tertia ratio ſequitur ex
illius artis a peccato immuni
tate. Querit enim gregori⁹ qua-
re petrus poſt eius conuerſionẽ
ad piſcationem rediit. et Mat-
theus ad telonei negocium non
reſedit. Soluit ꝙ quia nego-
cium quod ante conuerſionem
ſine peccato extitit. Hoc etiam
poſt conuerſionem repetere cul-
pa non fuit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D ſecūdā
queſtionē ſic.
ꝓcedit. Et vi
detur ꝙ non
oportear ſe-
quētib⁹ xp̄m
oia tēporalia
relinquere. ¶ Primo ſic. Paup
tas non requiritur ad perfectio
nem. ergo ⁊c. antecedēs ꝓbatur
qꝛ relinquere omnia videtur eſ-
ſe illicitū. Apoſtol⁹ enī. ij. Cor.
viij. dat formam fidelibus faciē
di elemoſynas dicens. Si volun
tas prompta eſt. ſm illud quod
habet accepta eſt. id eſt. vt neceſ
ſaria retineatis. ⁊ poſtea ſubdit
Nō vt alijs ſit remiſſio vobis au
tem tribulatio. glo. id ē. pauper-
tas. ¶ Scđo ſic. Quicunq̧ expo
nit ſe periculo peccat. ſed ille q̄
omnibus ſuis relictis volunta-
riam paupertatē ſectatur expo
nit ſe ꝑiculo. ſm illud Prouerb.
xxx. Ne forte egeſtate cōpulſus
furer ⁊ ꝑiurem nomen domini.
¶ Tertio ſic. Uirt⁹ in medio cō
ſiſtit. vt dicitur. ij. Ethicoꝝ. ſed il
le qui omnia dimittit per volun
tariam paupertatem nō videtur
in medio conſiſtere. ſed magis
in extremo. ergo non agit virtuo
ſe. et ita hoc non pertinet ad vi-
te perfectionem. In oppoſitum
videtur eſſe euangelium p̄ſens.
¶ Reſpondeo dicendum. ꝙ ſeq̄-
la chriſti duplex poteſt diſtingui
Una eſt cōmunis et neceſſaria
omnibus ad ſalutem in qua con
ſiſtit ꝑfectio vite chriſtiane. ad
quam pertinet perfecta obſerua
tia preceptorum charitatis. De
qua ſequela habetur. Johānis.
viij. vbi dicitur. Qui ſequit̄ me.
ſcꝫ credendo et amando. nō am
bulat in tenebris. ſed habebit lu
men vite. De quo Matthei. xix.
Si vis ad vitam ingredi ſerua
mandata. Alia eſt ſequela chri-
ſti ſupra communem ſtatum ſa-
luti neceſſariū ſicut ſequela xp̄i
per imitationē vite in paupertate
auſteritate ⁊ hm̄oi. aut in paſſio
ne. De qua ſequela dicitur in p̄
ſenti euāgelio ꝙ apoſtoli iſti vo
cati. ſecuti ſūt chriſtū. Et Mat
thei. xix. dicitur. Uende omnia
que habes et ſequere me Et pe-
trus apoſtolus dicit. Quid erit
nobis qui reliquimus omnia et
ſecuti ſumus te. Iuxta hanc du
plicem ſequelam diſtinguit̄ du-
plex perfectio. vt tangit ſanctus
Thomas ſecūda ſecūde. q. clxx-
xiiij. art. iij. ad. iij. vbi ita dicit.
ꝙ homo habet quādā ꝑfectionē
ſue nature ſtatim cum qua naſci
tur que pertinet ad rationē ſpeī.
Eſt et alia perfectio ad quam ꝑ
augmentum adducitur. Ita eſt
quedam perfectio caritatis per
tinens ad ipſam ſpeciem chari-
tatis. vt ſcꝫ deus ametur ſuper
omnia. ⁊ nihil contra eum ame-
tur. Eſt autem alia ꝑfectio cha-
ritatis etiā in hac vita ad quā
aliquis per aliquid augmentū
ſpirituale peruenit. vtpote cum
homo etiam a rebus licitis ab-

ſtinet. vt liberiꝰ diuinis obſeq̄is
vacet Et hoc modo religio dici
tur quedam diſciplina ſiue exer
citium ad apprehendēdum hoc
perfectionis augmentuꝫ. Unde
in collationibus patrū dicit ab-
bas moyſes de religioſis loq̄ns
Jeiuniorum inediaꝫ vigilias la
bores corporis nuditatē lectio-
nem ceteraſqꝫ v̄tutes debere ſu
ſcipere nos nouerimus vt ad ꝑ-
fectionem charitatis poſſimus
conſcēdere. Iſtis diſtinctionibꝰ
prehabitis. ſit iſta concluſio pri-
ma. Ad ſequelam primam chri-
ſti et ad habendam primam per
fectionem non eſt neceſſarium
omnia relinquere temporalia ꝑ
voluntariam paupertatem . ſed
ſufficit vt ſuper omnia deus di-
ligatur et nihil contra eum ame
tur. ſiue ꝙ precepta charitatis
obſeruentur. Iſta concluſio eſt
manifeſta. Nam vt dicit ſanctus
Thomas. Summa ꝑfectio po-
teſt eſſe cum magna opulentia.
Nam abrahā cui dictū eſt. Gen̄.
xvij. Ambula coram me et eſto ꝑ
fectus. legitur diues fuiſſe. Et ſi
militer reges et principes chri-
ſtiani. ꝑlati et alij chriſtiani mi-
nores qui non renunciauerunt
bonis temporalibus quorū mul
ti ſunt in ſtatu gratie. ¶ Secun
da ꝯcluſio. Ad ſequelā ſcđam et
ſecundā ꝑfectionem requirit̄ re
nunciatio ſiue dimiſſio tp̄alium
vt patet Matth. xix. Si vis ꝑfe
ctus eſſe ⁊c. Et Lu. ix. Qui vult
venire poſt me abneget ſemet-
ipſum et ſequatur me. Iſta ꝯclu
ſio patet. qꝛ ſicut dictum eſt. ſta
tus religionis eſt quedam diſci
plina ſiue exercitiuꝫ per qđ ꝓue-
nitur ad perfectionem caritatis
ad qđ neceſſariuꝫ eſt ꝙ aliq̄s af
fectum ſuuꝫ totaliter abſtrahat
a rebꝰ mundanis. Dicit enī Aug.
lib. x. ꝯfeſſionū ad deū loquens.
minꝰ te amat q̄ tecū aliq̄d amat
quod non propter te amat. Un̄
in libro. lxxxiij. q. dicit Augu. ꝙ
nutrimētū charitatis eſt diminu
tio cupiditatis. ꝑfectio vbi nul-
la cupiditas Et hoc ꝙ aliq̄s res
mundanas poſſidet allicit̄ ani-
mus eius ad earū amorem. Un
de Auguſti. in epiſtola ad Pau-
linam et Theraſiam. ꝙ terrena
diliguntur artius adepta q̄ ꝯcu
pita. Et Chryſoſtomus dicit ſuꝑ
Mattheū. ꝙ appoſitio diuitiaꝝ
maiorem accendit flammam et
vehementior fit cupido. Et inde
eſt ꝙ ad perfectionem caritatis
accquirendam primū fundamē
tum eſt voluntaria paup̄tas . vt
abſqꝫ ꝓprio viuat . dicente dn̄o.
Matth. xix. Si vis ꝑfectus eſſe
vade et vende omnia que habes
⁊ da pauperibus ⁊ veni ſequere
me. ¶ Ad rationes in oppoſitū.
¶ Ad primam reſpondetur. ne-
gando conſequentiam. Et ad di
ctum apoſtoli dicendū ꝙ loquit̄
infirmis quos ſic dare monet vt
egeſtatem non patiantur . Et ſi-
militer ex alia gloſa. non eſt in-
telligendū ꝙ nō liceat omnia tē
poralia abijcere. ſed ꝙ hoc non

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ex neceſſitate requiratur. ¶ Ad ſecundam reſpondetur. negādo minorē. Dicimus eñ ꝙ ille qui ꝓpter xp̄m omnia dimittit. non exponit ſe ꝑiculo ſpirituali vel corporali. Spirituale quidem periculum prouenit ex pauperta-te quando non eſt volūtaria. Pe-riculum autem corporale nō im-minet illis qui intentione ſequē-di chriſtū omnia ſua relinquūt. diuine prouidentie ſe committē-tes. Unde Auguſtinus dicit li-bro de ſermone domini in mon-te. Querentibus regnum dei et iuſticiam eius non debet ſubeſ-ſe ſollicitudo ne neceſſaria de-ſint. ¶ Ad tertiam reſpondetur. negando minorem. Et ratio eſt. quia medium virtutis ſm philo-ſophum accipitur ſm rationem rectam non ſm quantitatem rei et ideo quicq̄d poteſt fieri ſm ra-tionem rectam non eſt vitioſuꝫ ex magnitudine q̄titatis ſꝫ ma-gis virtuoſum Eſſet autem pre-ter rationem rectam ſi quis om-nia ſua conſumeret in intempe-rantia vel abſqꝫ vtilitate. Eſt au-tem ſm rationem rectam ꝙ ali-quis diuitias abijciat vt contem-plationi ſapientie vacet. quod ⁊ philoſophi quidam feciſſe legū-tur. Unde multo magis ſm ra-tionem rectam eſt; vt homo om-nia bona ſua relinquat ad hoc ꝙ chriſtum perfecte ſequatur. Un-de hieronymus ad Ruſticuꝫ mo-nachum. Nudum chriſtum nudꝰ ſequere.

AD tertiam q̄ſtionē. vtruꝫ beatꝰ ādreas et alij q̄ ſcum ſūt vocati hac vocatiōe. fue-rit vocatꝰ ad apoſtolatum. reſpondetur ꝙ ſic. ¶ Pro quo notandum ꝙ triplex fuit vocatio apoſtolorum. Pri-ma vocatio fuit immediate poſt baptiſmū xp̄i. vt habetur Joh. j. quando duo diſcipuli Johīs au-dierunt ipſum iohem dicentē de chriſto. Ecce agnus dei. et ſecu-ti ſūt ieſuꝫ. Et ibi dr̄ ꝙ Andreas frater ſimonis erat vnus ex duo-bus qui ſecuti fuerūt ieſum. Et dicitur infra. ꝙ adduxit fratreꝫ ſuum Simonem ad ieſuꝫ. Iſta autem vocatio fuit ad xp̄i fami-liaritateꝫ. Secūda vocatio fuit in captura piſciū quaꝫ deſcribit Lucas. v. c. vbi dicit. ꝙ xp̄s pro-pter turbas irruentes aſcēdit in nauem petri ad p̄dicandū. ⁊ fini-ta predicatione iuſſit lapari re-te in capturaꝫ piſciū. ⁊ viſa mul-titudine Petrus ſciens ꝙ nō po-terat eſſe virtute humana proci-dit ad genua ieſu Et iſta vocatio dicitur eſſe ad diſcipulatū. Ter-tia autē vocatio fuit de qua hic in preſenti euāgelio fit mentio quando relictis omnibus ſecuti ſunt ieſum totaliter ei adheren-tes ad predicta negocia amplꝰ non reuerſuri. Ex hac vocatione ſunt vocati ad apoſtolatum ⁊c.

N feſto beati Nicolai eſt euāgeliū. Sint lūbi veſtri precincti ⁊c. Luce duodecimo. Circa quod venit diſputandum hec queſtio.

Truz beatus Nicolaꝰ. ſic lucernas ardātes .i. ſāctoꝝ operum ꝑfectionē habuit in manibus ſuis vt credat a cunabulis in baptiſmo vltra communē legē ſpecialem effectuz gratie ſuſcepiſſe. ¶ Et videtur ꝙ non. qꝛ baptiſmus equalem effectū habet in omnibꝰ. maxime in paruulis vbi nō p̄cedit alia diſpoſitio maioꝛ in vno ꝙ̄ in alio. ergo beatus nicolaus non habuit cum paruulus fuerit baptiſatus ſpecialem effectum gratie. ¶ Secundo ſic In qualicunqꝫ diſpoſitiōe infās naſcatur et qualicunqꝫ habeat naturalia vnus nō naſcitur magis peccatoꝛ ꝙ̄ alius. ergo pari ratione in regeneratione vnꝰ non debet regenerari magis vel melius ꝙ̄ alius. ¶ In oppoſituz arguitur ex multis que dicūtur de beato nicolao. ꝙ ſupꝛa communem legem ſpecialem gratiā ſuſceperit ex baptiſmo. Dicitur pꝛimo in vita ſua. ꝙ innocentie puerilia iura tranſcendens euāgelice inſtitutionis diſcipulus effectus eſt. Secundo legitur ꝙ beatus nicolaus adhuc puerulꝰ multo ieiunio macerabat coꝛpꝰ. Tertio ex illo quod dicit. A puericia ſecutꝰ eſt dn̄m. Quarto ex illo qd̄ legitur de eo ꝙ poſtꝙ̄ domi puerilem decurrit etatez cūctis mundi huius ſpꝛetis oblectationibus. Chꝛiſti ſe iugo ſubijciens. documētis ſanctis ſuū pꝛebuit audituz. De operibꝰ ſanctis ſuis que velut lucerne ardētes ſplendebant in eo. hiſtoꝛia plena eſt. Qualiter erat valde cōpatiens. et ſuper afflictis pia geſtabat viſcera. vt veraciter poſſet dicere illud Job. xxxj. Ab infantia creuit mecuz miſeratio. Quo circa dicitur in hiſtoꝛia ꝙ operibus ſanctis nicolaus humiliter inſiſtens reuelatione diuina pꝛouectus eſt ad ſummum ſacerdotij gradum. ¶ Reſpondeo dicendum ſaluo melioꝛi iudicio ꝙ illa que dicta ſunt. ſunt ſatis ꝓbabilia teſtimonia ꝙ iſte ſanctus in baptiſmo aliquā ſpecialem gratiam ſupꝛa communem legez acceperit. Nec eſt hoc inconueniens. quoniam vt inq̄t dominus bonauentura. in quarto. diſtinctione. quarta. Gratia menſuratur ſcd̄m liberalitatem dei dantis. non ſcd̄m qualitatez ſuſcipientis niſi de congruo. et hoc ſcd̄m quod ſuſcipiens ſe p̄parat. non ſecundum quod eſt capax. quia ergo deus operatur

in baptiſmo ſm exigentiā ſacra
menti. ⁊ interius vnus nō eſt ma
gis diſpoſit⁹ ꝙ alter. ideo equa/
liter dat oibus paruulis ꝙtum
eſt de lege cōmuni: qꝛ tamen po
teſtas eius nō eſt alligata ſacra
mento. nō eſt neceſſe ꝙ ſemper
det equaliter. ſed poteſt facere
cui vult ſpeciale ꝑuilegiū. Hec
bonauētura. Concordat etiam
ſctūs thomas in tertia pte. (q.
lxix. art. viij.) ¶ Ad rationes in
oppoſitum. ¶ Ad primā reſpon
detur. ꝙ ratio procedit de lege
cōmuni. ſed cum deus operetur
in ſacramēto vt agens volunta
rium. poteſt ſm ordinē ſue pro/
uidentie aliquid ſpeciale vni cō
cedere qd̄ non alteri. ¶ Ad ſecū/
dam reſpōdetur negando ꝯñam
ratione iam dicta.

In feſto
beati thome
apl'i eſt euan/
geliuz. Tho/
mas autvnus
ex duodecim
⁊c̄. Johan. xx.
Circa qd̄ poſ/
ſunt diſputa/
ri ſequentes queſtiones. ¶ Pri/
mo. vtrū fides ſit de viſis. ¶ Se
cundo. vtrum thomas de neceſ/
ſitate ſalutis tenebatur. apparē
te ſibi domino ⁊ dicēte. Tho. ⁊c̄.
confiteri fidez diuinitatis ⁊ hu
manitatis in chriſto. ¶ Tertio.
vtrum credere his que non vidi
mus ſit laudabile.

D primā
queſtionez ſic
ꝓcedit. (ij. ij.
q. j. ar. iiij.) et
videtur ꝙ fi/
des ſit de vi/
ſis. ¶ Primo
ex pſenti euā
gelio vbi xp̄s ait thome. ¶ Quia
vidiſti me thoma. credidiſti. er/
go de eodem eſt viſio ⁊ fides.
¶ Scd̄o ſic. j. Cor. xiij. dicit apo
ſtolus. Videm⁹ nūc per ſpeculū
in enigmate. ⁊ loqtur per cogni
tionē fidei. ergo fides eſt viſio
⁊ id qd̄ creditur videt. ¶ Tertio
ſic. lumē fidei ſic ſe habet ad ar/
ticulos fidei ſicut lumen natura
le ad ꝑncipia naturaliter cogni/
ta. ſed lumē naturale facit prin/
cipia per ſe nota. ergo etiam lu
men fidei facit videre articulos
fidei. ¶ In oppoſitū eſt apl's di/
cens ad Heb. xj. Fides eſt argu
mentū nō apparētiū. ergo fides
nō eſt de viſis. ¶ Rñdeo dicendū
ſm ſctm̄ thomā in. iij. (di. xxiij.
q. j. art. ij. q. j.) ꝙ viſio ꝓprie lo/
quendo eſt actus ſenſus viſus.
ſed ꝓpter nobilitatē iſtius ſen/
ſus tranſlatū eſt nomen viſionis
ad actus aliarum potentiarū co
gnitiuarum ſm ſimilitudinē ad
ſenſum viſus. poteſt ergo atten
di ſimilitudo ꝙtuz ad genus co
gnitionis tm̄. et ſic largo modo
⁊ improprie omnis cognitio vi/
ſio dicitur, ⁊ ſm hoc fides eſt de
viſis. Poteſt etiam vlterius at/